

Toespraak van Nicolaas Hommel naar aanleiding van het einde van het voorzitterschap van Helmut Sigrist (Brussel, 22 december 1978)

Caption: Toespraak van Nicolaas Hommel, van 1973 tot 1980 secretaris-generaal van de Raad van de Europese Gemeenschappen, gehouden op 22 december 1978 in Brussel, naar aanleiding van het einde van het Duitse voorzitterschap van de Raad. In zijn toespraak ter ere van de Permanent Vertegenwoordiger en scheidende voorzitter van de Raad, analyseert Nicolaas Hommel op kritische wijze de betrekkingen tussen het voorzitterschap en het Secretariaat-Generaal bij de voorbereiding van de werkzaamheden van de Raad.

Source: Allocutions, messages de fin d'année de Monsieur Nicolas Hommel, Secrétaire Général du Conseil des Communautés Européennes, 1973-1980. [s.l.]: [s.d.].

Copyright: (c) Translation Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL:

http://www.cvce.eu/obj/toespraak_van_nicolaas_hommel_naar_aanleiding_van_het_einde_van_het_voorzitterschap_van_helmut_sigrist_brussel_22_december_1978-nl-e61c7486-a227-4007-9677-ce1a4acbec38.html

Last updated: 05/07/2016

Toespraak van Nicolas Hommel (Brussel, 22 december 1978)

VERGADERING VAN HET COMITE VAN PERMANENTE VERTEGENWOORDIGERS (II)

Brussel, 22 december 1978

Einde van het voorzitterschap van Z.E. Ambassadeur Helmut SIGRIST
Permanente vertegenwoordiger van de Bondsrepubliek Duitsland

Mijnheer de voorzitter,

Wat ik hier vandaag zeg, zal niet lijken op wat ik meestal in dergelijke omstandigheden zeg. En dat is niet omdat het vervelend of moeilijk zou zijn om voortdurend te variëren op hetzelfde thema, maar wel omdat ik de intense behoefte voel om ter gelegenheid van het einde van het Duitse voorzitterschap enkele opmerkingen te maken over de rol en de mogelijkheden van het Secretariaat, alsook over de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal zelf. Dit neemt niet weg dat ik eerst hulde wil brengen aan uw voorzitterschap.

U plaatste uw voorzitterschap onder een veelbelovend leitmotiv: «Nötiges tun, Mögliches versuchen», d.w.z. «Het nodige doen, het mogelijke proberen». En om duidelijk te maken wat u daarmee bedoelde, sprak u wat later deze wijze woorden: “Man darf alle Hoffnungen haben, aber keine Illusionen”, m.a.w. «Men mag alle verwachtingen hebben, maar geen illusies». Deze plechtstatige zinnen leken voor het Secretariaat-generaal een realistische en positieve benadering van het voorzitterschap en schiepen de verwachting dat er enigszins betere tijden aanbraken.

Het begin was inderdaad veelbelovend. U zette een belangrijke infrastructuur in van hoog gekwalificeerde en op menselijk vlak innemende personen. De aan uw actie gegeven prioriteiten beantwoordden precies aan het aanvankelijk afgekondigde thema. Langzamerhand echter werden de problemen zo moeilijk en de wil om te slagen zo groot dat er een dynamiek ontstond die leidde tot de overbelasting van de jongste twee maanden.

Dit verloop van de gebeurtenissen, mijnheer de voorzitter, heeft u als getuige, als slachtoffer, maar een beetje ook als regisseur beleefd. Ik heb u al die tijd zeer bewonderd, en dat om talloze redenen. U was in die soms bewogen periode een voorzitter die ten gronde precies wist waar hij naartoe wou. U verstond de kunst om genuanceerd te spreken, zodat de debatten uitmondten in transparante en begrijpelijke conclusies.

Ook uw sereniteit was indrukwekkend. Ik herinner me niet dat u ooit tijdens het voeren van de debatten zenuwachtig of ongeduldig werd. U kon dat omdat u zich boven de zuiver organisatorische problemen plaatste en er zodoende in slaagde om volledig beschikbaar te blijven voor de kern zelf van uw activiteit als voorzitter. Deze sereniteit kenmerkte ook uw verhouding met uw omgeving, namelijk uw medewerkers en vooral het Secretariaat.

Uw manier van zijn - beminlijk, geruststellend, sympathiek - heeft uw gezag nooit ondermijnd. Integendeel, u wist zo prestaties los te weken die met een meer autoritaire, meer dwingende houding nooit bereikt zouden zijn. Zo komt het dat, ondanks de overbelaste eindfase van het voorzitterschap, de sympathie die u in het Secretariaat-generaal geniet, onaantast is gebleven. Per slot van rekening was u immers, evenzeer als wij, het slachtoffer van tendensen en beslissingen die niet in handen van de Permanente Vertegenwoordiging lagen. Zo niet zouden sommige openbaringen, die overbodig waren om het nodige te verwezenlijken of om het mogelijke te proberen, niet hebben plaatsgevonden.

Enkele dagen geleden betuigden de heren François-Poncet en Jenkins een verdiend eerbetoon aan de indrukwekkende prestatie van het Duitse voorzitterschap. We zullen nooit vergeten dat tijdens het Duitse voorzitterschap het Europees Monetair Stelsel is ontstaan, dat de onderhandelingen met Griekenland tijdig werden afgerond, dat het Duitse voorzitterschap zich met succes heeft ingespannen om de problemen

inherent aan de NCM en aan de heronderhandeling van de akkoorden van Lomé te verzachten, we zullen ook niet vergeten dat het de buitengewoon gevoelige kwestie van de relaties tussen de Raad en het Europees Parlement behendig heeft aangepakt.

Hoewel het voorzitterschap theoretisch ondeelbaar is, ligt het zwaartepunt van zijn activiteit bij de voorbereiding van de werken van de Raad, dus bij het Coreper. De ideale situatie waarin de twee onderdelen van het Coreper op twee vaste dagen vergaderen, kwam de jongste drie maanden sterk onder druk te staan. Het is uw verdienste dat Coreper II, op enkele uitzonderingen na, een normaal en menselijk bestaan kreeg. Daarvoor wil ik u, in naam van al mijn betrokken medewerkers, van harte danken.

In het verleden zijn er situaties geweest waarin ik, op grond van mijn verantwoordelijkheid, meende enkele discrete zinspelingen te moeten maken op de grenzen aan de mogelijkheden van het Secretariaat. Tijdens het pas afgelopen voorzitterschap was de overbelasting in de laatste twee maanden echter zodanig dat ik niet anders kan dan er iets over te zeggen. Niet als verwijt om wat voorbij is, maar eerder als hint voor de toekomst, die hopelijk beter wordt.

Ik draag een dubbele verantwoordelijkheid. Vooreerst, ten opzichte van de Raad. Ik wil die verantwoordelijkheid ernstig nemen en ik laat dat dan ook voelen aan iedereen, van hoog tot laag, die ertoe bijdraagt u zo goed mogelijk te dienen. Ik draag die verantwoordelijkheid ook tegenover het personeel, dat ik er steeds aan herinner dat zijn plichten in overeenstemming zijn met zijn in materieel opzicht bevoorrechte situatie. Bij de uitoefening van deze verantwoordelijkheid zou ik echter een goed geweten willen houden.

Ik heb in het verleden een beleefd stilzwijgen bewaard toen ik merkte dat de vergaderingen van de Raad op dezelfde dag werden samengebond, alsof ze op een magische wijze tot elkaar werden aangetrokken. Tijdens het pas afgelopen voorzitterschap heeft dit verschijnsel zich met een onrustbarende regelmaat voorgedaan. Ik weet dat er uiteenlopende redenen kunnen zijn die tot deze toestanden leiden, maar als ze zich overdreven veel herhalen, vind ik toch dat er iets schort aan de organisatie en de administratie. En dat komt niet door het onvermogen van de mensen die ter plaatse verantwoordelijk zijn, maar wel door de verschuiving van bepaalde bevoegdheden naar de hoofdsteden. Ik wil graag geloven dat de verre initiatiefnemers te goeder trouw zijn. Feit is wel dat zij niet altijd goed weten hoe het Secretariaat-generaal werkt. Hun tegenstrijdige eisen, die vaak overdreven en ongecoördineerd zijn, vragen inspanningen waarvan het repetitief effect soms onze middelen overstijgt.

Ik ben de eerste om diep ontgoocheld te zijn als de prestaties van het Secretariaat als ondeugdelijk of gebrekkig worden beoordeeld. Ik vertoon dan de neiging – en dat wordt me vaak verweten – om de verantwoordelijkheid niet buiten maar wel binnen het Secretariaat-generaal te zoeken. En toch, als ik er goed over nadenk, kunnen we ons de vraag stellen of het verbazend is dat een apparaat waarop vier Raden een beroep doen die tegelijk en op de meest uiteenlopende uren van de dag en de nacht vergaderen, hapert of gewoon tekortkomingen vertoont, die men mij helaas kwalijk neemt.

Door de omstandigheden is de relatieve ontoereikendheid van het Secretariaat-generaal ook duidelijk aan het licht gekomen. Gelet op het werkritme van de Raad had zijn Secretariaat wat overcapaciteit nodig om kritieke situaties zonder strubbelingen aan te kunnen. Dit argument vond nooit weerklank bij de begrotingsoverheden. De Raad wil, wat hem betreft, het voorbeeld geven. Gezien de bijzondere kenmerken van de begrotingsprocedure is het resultaat echter dat het voorbeeld niet werkt en dat het Secretariaat-generaal “stiefmoederlijk” wordt behandeld. Daarom neem ik in deze omstandigheden, die buiten elk begrotingsdebat vallen, de gelegenheid te baat om u bij voorbaat een probleem voor te leggen dat al uw aandacht verdient.

Ik besef dat wat ik hier zeg ongebruikelijk is. Misschien had ik, ter wille van de sereniteit van deze kersttijd, nog maar eens moeten zwijgen. De oprechte sympathie die u geniet, was misschien ook een reden geweest om me, zoals dat gebruikelijk is, minder spontaan te uiten. Als ik van deze heilige regel ben afgeweken, is dat omdat ik in eer en geweten een taak heb willen vervullen.

Uw persoon is volledig vreemd aan het probleem dat ik ter sprake heb gebracht. Voor zover de organisatie van de werken van u afhing, waren deze laatste perfect geregisseerd. Samen met uw medewerkers zult u de herinnering aan een geslaagd voorzitterschap achterlaten, weliswaar doortrokken van gezag maar ook van veel charme en menselijke warmte. Mijn medewerkers en ikzelf zijn daar zeer gevoelig voor geweest.

Dan wil ik nu nog, in naam van het Secretariaat-generaal, u, uw familie en al uw medewerkers een prettig kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar toewensen.